

พฤติกรรมกรรมการออมเพื่อวัยเกษียณของเจ้าหน้าที่กรมปศุสัตว์ (ส่วนกลาง) เขตราชเทวี

THE RETIREMENT SAVINGS BEHAVIOR OF
DEPARTMENT OF LIVESTOCK DEVELOPMENT (CENTRAL)
RATCHATHEWI DISTRICT

ฐาปนพงศ์ จุ้ยเปี้ยว

สาขาการเงินและการธนาคาร คณะบริหารธุรกิจ มหาลัยรามคำแหง ประเทศไทย

ผู้รับผิดชอบบทความ

Tapanapong Juypeaw

Department of Finance and Banking, Faculty of Business Administration,

Ramkhamhaeng University, Thailand.

Corresponding author

บทคัดย่อ

การค้นคว้าอิสระนี้มีวัตถุประสงค์ดังนี้ 1) เพื่อศึกษาปัจจัยส่วนบุคคลของเจ้าหน้าที่กรมปศุสัตว์ (ส่วนกลาง) เขตราชเทวี 2) เพื่อศึกษาปัจจัยอื่นๆที่เกี่ยวข้องของเจ้าหน้าที่กรมปศุสัตว์ (ส่วนกลาง) เขตราชเทวี 3) เพื่อศึกษาพฤติกรรมการออมเพื่อวัยเกษียณของเจ้าหน้าที่กรมปศุสัตว์ (ส่วนกลาง) เขตราชเทวี 4) เพื่อศึกษาเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับพฤติกรรมการออมเพื่อวัยเกษียณของเจ้าหน้าที่กรมปศุสัตว์ (ส่วนกลาง) เขตราชเทวี และ 5) เพื่อศึกษาปัจจัยอื่นๆที่เกี่ยวข้องที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการออมเพื่อวัยเกษียณของเจ้าหน้าที่กรมปศุสัตว์ (ส่วนกลาง) เขตราชเทวี

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ เจ้าหน้าที่กรมปศุสัตว์ (ส่วนกลาง) เขตราชเทวี จำนวน 231 คน โดยการศึกษาครั้งนี้เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย ได้แก่แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ข้อมูลความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติที่เชิงอนุมานประกอบด้วย Independent samples t-test ในการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างตัวแปร 2 ตัว และใช้สถิติ F-test ในการวิเคราะห์ค่าแปรปรวนทางเดียว (One-way analysis of Variance: One-way ANOVA) และการเปรียบเทียบรายคู่ด้วยวิธี Fisher's Least – Significant Different (LSD) และสถิติการวิเคราะห์ถดถอยพหุแบบปกติ (Multiple regression analysis)

พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ เป็นหญิง อายุต่ำกว่า 30 ปี มีสถานภาพโสด จบการศึกษาระดับปริญญาตรี หรือเทียบเท่า มีตำแหน่งงานเป็นข้าราชการ มีจำนวนสมาชิกในครอบครัว จำนวน 3-4 คน ปัจจัยอื่นๆที่เกี่ยวข้องมีผลกระทบโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการออมและการลงทุนมีผลกระทบมากที่สุด รองลงมาค่าใช้จ่ายเพื่อดูแลสุขภาพหลังเกษียณ (ค่ารักษาพยาบาล ค่าใช้จ่าย

ในการบำรุงรักษาสุขภาพ หลังจากเกษียณอายุ) และมีผลตอบแทนที่ได้รับจากการออม (ดอกเบี้ย ที่ได้รับจากการออมเงิน) มีผลกระทบน้อยที่สุด ความนิยมด้านพฤติกรรมการออมเพื่อวัยเกษียณในส่วนของวัตถุประสงค์ในการออมเพื่อวัยเกษียณโดยรวมอยู่ในระดับความนิยมมาก มีวัตถุประสงค์ เพื่อเก็บไว้ใช้จ่ายยามฉุกเฉินนิยมมากที่สุด รองลงมามีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการดูแลสุขภาพ และมีวัตถุประสงค์ เพื่อเป็นมรดกให้ลูกหลานนิยมน้อยที่สุด และในส่วนของรูปแบบของการออมและการลงทุนโดยรวมอยู่ในระดับความนิยมปานกลาง มีรูปแบบของการออมและการลงทุน เงินฝากธนาคาร นิยมมากที่สุด รองลงมา มีการซื้อกรมธรรม์ประกันชีวิต และมีการซื้อพันธบัตรรัฐบาล/ตั๋วเงินคลัง นิยมน้อยที่สุด โดยเมื่อทำการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับพฤติกรรมการออมเพื่อวัยเกษียณของเจ้าหน้าที่กรมปศุสัตว์ (ส่วนกลาง) เขตราชเทวี พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา ตำแหน่งงาน แตกต่างกัน มีพฤติกรรมการออมเพื่อวัยเกษียณของเจ้าหน้าที่กรมปศุสัตว์ (ส่วนกลาง) เขตราชเทวี แตกต่างกัน และปัจจัยอื่นๆที่เกี่ยวข้องที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการออมเพื่อวัยเกษียณของเจ้าหน้าที่กรมปศุสัตว์ (ส่วนกลาง) เขตราชเทวี พบว่า ขนาดรายได้ มีอิทธิพลในการทำนายการเปลี่ยนแปลงของพฤติกรรมการออมเพื่อวัยเกษียณของเจ้าหน้าที่กรมปศุสัตว์ (ส่วนกลาง) เขตราชเทวี ได้ดีที่สุดใน

คำสำคัญ : พฤติกรรมการออมเพื่อวัยเกษียณ; เจ้าหน้าที่กรมปศุสัตว์

ABSTRACT

The purpose of this study were as follows : (1) To examine personal factors of government officers in department of Livestock Development (Central) Ratchathewi District; (2) To examine the other related factors department of Livestock Development (Central) Ratchathewi District; (3) To examine the retirement savings behavior of department of Livestock Development (Central) Ratchathewi District; (4) To make a comparison between the personal factors and the retirement savings behavior of department of Livestock Development (Central) Ratchathewi District; And (5) To examine the other related influential factors of the retirement savings behavior of Department of Livestock Development (Central) Ratchathewi District.

A sample was selected from 231 staffs in department of Livestock Development (Central) Ratchathewi District cases were included. The questionnaire was used for data analysis data was analysed using Frequency, Percentage, Mean, Standard Deviation, Independent samples t-test, One-way ANOVA, Fisher's Least Significant Difference (LSD). And Multiple regression analysis.

The results showed that the respondent were mostly female, age Under 30 years old, Single status, graduated with Bachelor's degree Or equivalent, public servant, 3-4 family members, Other related factors the overall effect is moderate. Having knowledge

and understanding about saving and investment is the greatest impact, following by Health care expenses after retirement, And the least impact is a return on savings. The popularity of savings objectives for retirement age is very popular. The most purpose in order to keep money for an emergency, following by a purpose for health care expenses, and the least popular purpose is to be the legacy for children. The forms of savings and investments are the moderate level. The most popular forms of savings and investments is deposit, following by the purchase of life insurance policy, And the least popular is purchased government bonds / treasury bills. A comparison between the personal factors and the retirement savings behaviour of department of Livestock Development (Central) Ratchathewi District was founded that if personal factors are different such as age, status, education level, and job position will effect to the retirement savings behaviour of department of Livestock Development (Central) Ratchathewi District. And other related factors influential the retirement savings behaviour of department of Livestock Development (Central) Ratchathewi District was founded that the most influential is the amount of income can change behave of the retirement savings behaviour of department of Livestock Development (Central) Ratchathewi District

Keywords : The Retirement Savings Behavior; department of livestock development (central) Ratchathewi district

บทนำ

การเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม ตลอดจนความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี ด้านการแพทย์ ทำให้โครงสร้างประชากรและเศรษฐกิจเปลี่ยนแปลง มีอัตราส่วนของประชากรผู้สูงอายุ มีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้น ทำให้เกิดผลกระทบต่อเศรษฐกิจและสังคมของประเทศเป็นอย่างมาก การเกษียณอายุ หมายถึง การหยุดทำงานประจำและไม่มีรายได้หลักอีกต่อไป (ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, 2558) จากข้อมูลข้างต้น โครงสร้างประชากรของไทยกำลังเปลี่ยนแปลงเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ ตั้งแต่ ปี 2548 คือมีสัดส่วนประชากรอายุ 60 ปีขึ้นไป สูงถึงร้อยละ 10 และตามคาดการณ์ในอนาคตของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ในปี 2564 ประเทศไทยจะเข้าสู่สังคมสูงวัยอย่างสมบูรณ์ ซึ่งมีสัดส่วนสูงถึงร้อยละ 20 ของประชากรทั้งหมด (กรมกิจการผู้สูงอายุ , 2562) แหล่งรายได้ของผู้สูงอายุที่มาจากเงินบำเหน็จ บำนาญ ดอกเบี้ยจากเงินออม และเงินสงเคราะห์ผู้สูงอายุ และแหล่งรายได้ส่วนใหญ่ของผู้สูงอายุ อันดับ 1 มาจากบุตร ร้อยละ 34.7 อันดับ 2 มาจากการทำงานของผู้สูงอายุเอง ร้อยละ 31 อันดับ 3 มาจากเบี้ยยังชีพของทางราชการ ได้แก่ เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ เบี้ยยังชีพผู้พิการ ร้อยละ 20 (สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2561)

นอกจากนี้ ปัญหาที่ประชากรช่วงอายุการทำงานต้องเผชิญ คือ ปัญหาสภาพเศรษฐกิจของประเทศไทยเปลี่ยนแปลงอย่างเห็นได้ชัดจากราคาของน้ำมันที่ผันผวนตามกลไกตลาดโลก หรือสินค้าเครื่องอุปโภคบริโภคก็มีการปรับตัวขึ้น จึงทำให้เกิดผลกระทบกับครัวเรือนมีค่าใช้จ่ายที่เพิ่มมากขึ้น ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของ การกินอยู่ การศึกษาของบุตร หรือแม้แต่เรื่องสุขภาพร่างกาย และเหตุนี้ทำให้ประชาชนวิตกกังวลมากที่สุด อันดับ 1 คือ ค่าครองชีพสูง ของกินของใช้ราคาแพง น้ำมัน ก๊าซหุงต้มราคาขึ้น ร้อยละ 74.77 (สวนดุสิตโพล, 2561) และกรุงเทพฯ เป็นเมืองที่มีค่าครองชีพแพงที่สุดเป็นอันดับ 2 ของอาเซียนรองจาก สิงคโปร์ (นัมเบโอ, 2562)

ในการพัฒนาประเทศให้มีเศรษฐกิจที่ดีขึ้น มีกลไกหนึ่งที่สำคัญที่จะช่วยขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศไทยได้คือการออม ซึ่งการออมถือเป็นรากฐานและปัจจัยสำคัญที่กำหนดการลงทุนให้เศรษฐกิจของประเทศไทยเจริญเติบโต สามารถสร้างเสถียรภาพและลดความผันผวนทางเศรษฐกิจได้ เนื่องจากการออมในระดับสูงจะทำให้การลงทุนในประเทศไม่ต้องอาศัยแหล่งเงินทุนจากต่างประเทศมากนัก แม้เศรษฐกิจจะถดถอยก็สามารถพึ่งพาการออมในประเทศได้ ทำให้เศรษฐกิจพัฒนาได้อย่างต่อเนื่อง (วิมุต วานิชเจริญธรรม, 2549)

จากข้อมูล รายรับ รายจ่าย และการออมของครัวเรือน พ.ศ. 2554-2558 (สำนักงานสถิติแห่งชาติ , 2561) แสดงให้เห็นว่าอัตราการออมของคนไทยอยู่ในระดับที่ต่ำมาก โดยเฉลี่ยอยู่ที่ประมาณร้อยละ 8.87 ของราย ในขณะที่อัตราค่าใช้จ่ายต่อรายได้โดยเฉลี่ยอยู่ที่ร้อยละ 92.79 ของรายได้ ซึ่งในช่วง 3 ปีหลัง (ปีพ.ศ. 2556 – 2558) ค่าใช้จ่ายอยู่ในอัตราที่สูงมากขึ้นกว่าค่าเฉลี่ย อยู่ที่ร้อยละ 92.82 – 93.46 ในขณะที่เดียวกัน อัตราการออมก็ลดน้อยลงกว่าค่าเฉลี่ยอยู่ที่ร้อยละ 8.32 – 8.93 แสดงให้เห็นว่าประชากรส่วนใหญ่มีการใช้จ่ายที่มากขึ้น และมีอัตราการออมที่ลดน้อยลง

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยส่วนบุคคลของเจ้าหน้าที่กรมปศุสัตว์ (ส่วนกลาง) เขตราชเทวี
2. เพื่อศึกษาปัจจัยอื่นๆที่เกี่ยวข้องของเจ้าหน้าที่กรมปศุสัตว์ (ส่วนกลาง) เขตราชเทวี
3. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการออมเพื่อวัยเกษียณของเจ้าหน้าที่กรมปศุสัตว์ (ส่วนกลาง) เขตราชเทวี
4. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับพฤติกรรมการออมเพื่อวัยเกษียณของเจ้าหน้าที่กรมปศุสัตว์ (ส่วนกลาง) เขตราชเทวี
5. เพื่อศึกษาปัจจัยอื่นๆที่เกี่ยวข้องที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการออมเพื่อวัยเกษียณของเจ้าหน้าที่กรมปศุสัตว์ (ส่วนกลาง) เขตราชเทวี

สมมติฐานของการวิจัย

1. ปัจจัยส่วนบุคคลมีความแตกต่างกับพฤติกรรมการออมเพื่อวัยเกษียณของเจ้าหน้าที่กรมปศุสัตว์ (ส่วนกลาง) เขตราชเทวี
2. ปัจจัยอื่นๆที่เกี่ยวข้องมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการออมเพื่อวัยเกษียณของเจ้าหน้าที่กรมปศุสัตว์ (ส่วนกลาง) เขตราชเทวี

ขอบเขตของการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้ จำกัดขอบเขตการศึกษาด้านประชากร โดยจะทำการศึกษาพฤติกรรมการออมเพื่อวัยเกษียณของเจ้าหน้าที่กรมปศุสัตว์ (ส่วนกลาง) เขตราชเทวี ซึ่งปัจจุบันมีจำนวนประชากรที่เป็นข้าราชการ ลูกจ้างประจำ พนักงานราชการ และจ้างเหมาบริการโดยประมาณ 542 คน (กองแผนงาน กรมปศุสัตว์, 2562) คำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างประชากรโดยวิธีคำนวณของ Taro Yamane' (กัลยา วานิชย์บัญชา, 2542) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 231 คน เพื่อให้กลุ่มตัวอย่างดังกล่าวเป็นผู้ตอบแบบสอบถาม

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

เพื่อเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและภาคเอกชน สามารถนำผลการศึกษาที่ได้ไปใช้ในการกำหนดแนวทางการส่งเสริมการออมเพื่อวัยเกษียณในรูปแบบต่างๆ ให้เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมายที่ต้องการออมเงินเพื่อวัยเกษียณมากยิ่งขึ้น

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

ทฤษฎีเกี่ยวกับการออม (สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง, 2547) ตามแนวคิดทฤษฎีการออม (saving) มีนักเศรษฐศาสตร์กล่าวไว้หลายทฤษฎีด้วยกันโดยมีรายละเอียดของทฤษฎีที่เกี่ยวข้องดังนี้

ความหมายของการออมตามแนวคิดทฤษฎีการออมของ John Maynard Keynes เห็นว่า ความต้องการถือเงินมี 3 ประเภท คือ 1) ความต้องการถือเงินไว้ใช้จ่ายในชีวิตประจำวัน หมายถึง ส่วนของรายได้สำหรับครัวเรือน ในการใช้จ่ายเพื่อซื้อสินค้าและบริการ ซึ่งเป็นค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นประจำวัน 2) ความต้องการถือเงินใช้จ่ายยามฉุกเฉิน หมายถึง ส่วนของรายได้ที่เหลือจากการหักค่าใช้จ่ายในปัจจุบัน ซึ่งมีจุดมุ่งหมายเพื่อเก็บไว้เป็นค่าใช้จ่ายยามเจ็บป่วย หรือมีเหตุฉุกเฉิน หรือกิจการอันใดที่สมควร ดังนั้น รายได้ทั้งหมดที่หักค่าใช้จ่ายก็ถือเป็นเงินออมได้ 3) ความต้องการถือเงินไว้เพื่อเก็งกำไร หมายถึง ส่วนของรายได้ที่มีได้มีการใช้จ่ายเพื่อการอุปโภค บริโภค และเงินจำนวนนั้นได้นำไปลงทุนทำการผลิตสิ่งใดสิ่งหนึ่งขึ้น ผู้ออมกับผู้ลงทุนไม่จำเป็นต้องเป็นบุคคลคนเดียวกัน แต่หมายถึงเงินที่ออมไว้นั้นต้องพร้อมที่จะนำไปลงทุนประกอบธุรกิจได้ โดยจะต้องผ่านระบบการเงินของประเทศหรือสถาบันการเงินอื่นก็ได้

ทฤษฎีการออมกับกระแสรายได้และรายจ่าย

การออมนั้น ก็คือการออมทรัพย์ ซึ่งการออมทรัพย์ของแต่ละครัวเรือน จะมีความสัมพันธ์ใกล้เคียงกับรายได้ที่สามารถจับจ่ายใช้สอยได้จริงและการบริโภคของแต่ละครัวเรือนเป็นอย่างมาก เนื่องจากครัวเรือนเมื่อได้รับรายได้ ถ้ารายได้หลังหักภาษี รายได้ดังกล่าวถือเป็นรายได้ที่สามารถจับจ่ายใช้สอยได้จริง รายได้ส่วนนี้สามารถนำไปเป็นค่าใช้จ่ายเพื่อการอุปโภค บริโภคได้ ทั้งนี้รายได้ส่วนที่เหลือจึงจะเก็บออมไว้เป็นเงินสะสม เรียกการออมส่วนนี้ว่า “การออมทรัพย์”

ตัววัดค่าพฤติกรรมการออม

สำหรับตัววัดค่าพฤติกรรมการออมที่นิยมใช้ คือ APS (Average Propensity to Save : ความโน้มเอียงเฉลี่ยในการออม) เป็นค่าที่แสดงให้เห็นว่ารายได้ 1 หน่วย ครัวเรือนจะสามารถทำการออมเก็บไว้ได้เท่าไร บ่งชี้ให้ทราบถึงพฤติกรรมในการจัดสรรรายได้ไปในการออมของครัวเรือน และ MPS (Marginal Propensity to save : ความโน้มเอียงหน่วยสุดท้ายในการออม) เป็นค่าที่แสดงให้เห็นว่าเมื่อรายได้เปลี่ยนแปลงไป 1 หน่วย ปริมาณการออมจะเปลี่ยนแปลงไปเท่าไร บ่งชี้ให้ทราบถึงผลการเปลี่ยนแปลงระดับรายได้ที่กระทบต่อพฤติกรรมการออมว่ามีมากน้อยเพียงใด

ความสัมพันธ์ระหว่างค่าความโน้มเอียงในการบริโภคและการออม

นักเศรษฐศาสตร์โดยทั่วไปมักจะกล่าวถึงการออมและการบริโภคควบคู่ไปเสมอ แต่เนื่องจากต่างก็เป็นส่วนหนึ่งที่แยกออกมาจากรายได้ของครัวเรือนที่สามารถจับจ่ายใช้สอยได้จริง ถ้าปริมาณการออมรวมกับค่าใช้จ่ายเพื่อการบริโภคมิค่าเท่ากับรายได้ที่ครัวเรือนสามารถนำไปจับจ่ายใช้สอยได้จริงพอดี

ทฤษฎีรายได้เปรียบเทียบ (สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง, 2547)

ตามแนวคิดของ James S. Duesenberry เชื่อว่าการบริโภคของผู้บริโภคแต่ละคนขึ้นอยู่กับ รายได้เปรียบเทียบ (relative income) มากกว่ารายได้สมบูรณ์ (absolute income) โดยผู้บริโภคจะเปรียบเทียบระดับรายได้และระดับการบริโภคของตนเองกับคนอื่น ๆ ในสังคมมากขึ้น บุคคลที่มีรายได้ต่ำกว่า รายได้เฉลี่ยของสังคม จะมีค่า APC ค่อนข้างสูง เนื่องจากต้องพยายามรักษาระดับการบริโภคให้ใกล้เคียงกับบุคคลอื่น ๆ ในสังคมเดียวกัน ส่วนบุคคลที่มีรายได้สูงกว่ารายได้เฉลี่ยของสังคม จะมีค่า APC ค่อนข้างต่ำ เพราะระดับการบริโภคใกล้เคียงกับระดับการบริโภคของบุคคลอื่น ๆ แต่สัดส่วนจะไม่สูงมากนักเมื่อเปรียบเทียบกับรายได้ ดังนั้น เมื่อบุคคลมีรายได้เท่ากันแต่อยู่ในสังคมต่างกันจะมีค่า APC ที่ต่างกันด้วยส่วน ความสัมพันธ์ของการบริโภคกับรายได้ระยะยาว กล่าวคือในระยะยาวรายได้ที่เพิ่มขึ้นอย่างสม่ำเสมอ ขนาดของรายได้ของบุคคลเมื่อเปรียบเทียบกับสังคมก็จะคงที่ ดังนั้น สัดส่วนการบริโภคต่อรายได้ของแต่ละบุคคล จะคงที่ ทำให้ค่า APC คงที่ในระยะยาว นั่นคือการบริโภคของผู้บริโภคของแต่ละบุคคลจะขึ้นอยู่กับรายได้สูงสุดที่เคยรับในอดีต เนื่องจากผู้บริโภคจะคุ้นเคยต่อระดับการบริโภคในอดีต ดังนั้นถ้ารายได้ลดลง ผู้บริโภค จะยินยอมลดการออมของตนเอง มากกว่าที่จะลดระดับการบริโภคที่เคยชินมาแล้ว

ทฤษฎีรายได้ถาวร (สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง, 2547)

ตามแนวคิดของ Milton Friedman เชื่อว่าครัวเรือนจะมีพฤติกรรมในการจัดสรรรายได้เพื่อการบริโภค โดยอิงกับรายได้ระยะยาว (long term income) ที่คาดว่าจะได้รับมากกว่า พร้อมทั้งได้กำหนดรายได้ประกอบไปด้วย 2 ส่วน คือ รายได้ถาวร (permanent income) และรายได้ชั่วคราว (transitory income) และกำหนดให้ค่าใช้จ่ายเพื่อการบริโภคประกอบไปด้วย 2 ส่วนเช่นกัน คือ ค่าใช้จ่ายเพื่อการบริโภคถาวร (permanent consumption) และค่าใช้จ่ายเพื่อการบริโภคชั่วคราว (transitory consumption) Milton Friedman เชื่อว่ารายได้ชั่วคราวนั้นเป็นรายได้ที่เกิดขึ้น โดยไม่คาดฝันในงวดเวลาใดเวลาหนึ่งอาจมีค่าเป็นได้ทั้งบวกและลบ แต่ในระยะยาวแล้วรายได้ส่วนนี้จะหักกลบลบกันพอดี ดังนั้นในระยะยาว รายได้ที่เกิดขึ้นจริงในงวดเวลาใดเวลาหนึ่งจึงมีเฉพาะส่วนของรายได้ถาวรเท่านั้น และเหตุผลทำนองเดียวกันนี้ค่าใช้จ่ายเพื่อการบริโภคในระยะยาวที่เกิดขึ้นจริงจึงมีเฉพาะส่วนของค่าใช้จ่ายเพื่อการบริโภคถาวรด้วยเช่นกัน ภายใต้ข้อสมมติฐานที่ว่า ไม่มีความสัมพันธ์ระหว่าง

- 1) รายได้ถาวรกับรายได้ชั่วคราว
- 2) ค่าใช้จ่ายเพื่อการบริโภคถาวรกับค่าใช้จ่ายเพื่อการบริโภคชั่วคราว
- 3) รายได้ชั่วคราวกับค่าใช้จ่ายเพื่อการบริโภคชั่วคราว

ทฤษฎีการบริโภคในวัฏจักรชีวิต

ทฤษฎีการบริโภคในวัฏจักรชีวิต เป็นทฤษฎีตามแนวคิดของ F.Modigliani และ R. E. Brumberg ตั้งแต่ปี ค.ศ. 1954 และต่อมาในปี ค.ศ. 1963 A.Ando และ Modigliani ได้นำมาทดลองใช้กับข้อมูลของประเทศสหรัฐอเมริกา และได้พบว่าแนวคิดนี้เป็นจริงจนเป็นที่ยอมรับ โดยเชื่อว่าปริมาณการใช้จ่ายในการบริโภคในงวดเวลาหนึ่งจะขึ้นอยู่กับการคาดคะเนของรายได้ตลอดช่วงอายุขัยทั้งในอดีต ปัจจุบัน และอนาคต (Branson, 1989 อ้างใน สุพร เยาวภาศิริ, 2553)

ทฤษฎีเกี่ยวกับพฤติกรรมมนุษย์ (วิลเลียมส์ ทรยางกุล, 2535 อ้างถึงใน สิริจินดา กลิ่นจันทร์หอม, 2556)

พฤติกรรม หมายถึง การกระทำหรือการปฏิบัติตนที่เป็นไปอย่างมีจุดมุ่งหมายหรือเป็นกิจกรรมการกระทำต่างๆ ที่ผ่านการใคร่ครวญแล้วหรือเป็นไปอย่างไม่รู้เนื้อรู้ตัว สามารถวัดและตรวจสอบได้

ลักษณะของพฤติกรรมโดยทั่วไปของมนุษย์จะตั้งอยู่บนสมมติฐาน 3 ประการ คือ

1) สาเหตุ (causality) กล่าวคือพฤติกรรมของมนุษย์ต้องมีสาเหตุทำให้เกิดขึ้น (behavior is caused) ซึ่งอาจจะเกิดจากสาเหตุของสิ่งแวดล้อม (environment) หรือกรรมพันธุ์ (heredity) หรือที่เรียกว่าอิทธิพลภายนอกและอิทธิพลภายในร่างกาย

2) สิ่งเร้า (drive impulse) กล่าวคือการที่มนุษย์มีพฤติกรรมมุ่งในทางใดทางหนึ่งอันเนื่องมาจากมีสิ่งเร้าหรือพฤติกรรมนั้นถูกแรงเร้าให้เกิดขึ้น เช่น แรงผลักดันที่เกิดจากความต้องการหรือความจำเป็นของร่างกาย

3) การสู่เป้าหมาย (goal directness) กล่าวคือพฤติกรรมของมนุษย์ไม่เพียงแต่สาเหตุและสิ่งเร้าที่ทำให้เกิดเท่านั้น ยังถูกนำไปสู่เป้าหมาย (behavior is goal directed) ในสิ่งหนึ่ง สิ่งใดเพื่อบรรเทาสิ่งเร้าในที่สุดจะลดความตึงเครียดและลดความต้องการต่างๆ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

กฤตภาส เลิศสงคราม (2555) ได้ทำการศึกษา เรื่อง พฤติกรรมการออมและปัจจัยที่มีผลต่อการออมของพนักงานบริษัทพัฒนาอสังหาริมทรัพย์ โดยมีวัตถุประสงค์ ผลการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุ 26-30 ปี มีสถานภาพโสดมีการศึกษาในระดับปริญญาตรี มีจำนวนสมาชิกในครอบครัว 1-2 คน โดยจุดมุ่งหมายในการออมของพนักงานบริษัทพัฒนาอสังหาริมทรัพย์ ส่วนใหญ่ คือการออมเพื่อใช้จ่ายยามฉุกเฉินมากที่สุด รองลงมาคือเพื่อใช้เป็นแหล่งเงินทุนในอนาคต และส่วนน้อย คือเพื่อเป็นทุนการศึกษา และปัจจัยที่มีผลต่อการออมของพนักงานบริษัทพัฒนาอสังหาริมทรัพย์ คือ จำนวนสมาชิกในครอบครัว รายได้ต่อเดือน ค่าใช้จ่ายต่อเดือน

อนงนาฏ ศุภกิจวนิชกุล (2558) ได้ทำการศึกษาเรื่อง พฤติกรรมการออมและการบริหารการเงินก่อนเกษียณอายุ กรณีศึกษาบุคลากรมหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์ จังหวัดนครปฐม ผลการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 31-40 ปี มีสถานภาพสมรส มีระดับการศึกษาสูงสุดคือปริญญาตรีหรือเทียบเท่า มีจำนวนสมาชิกในครอบครัว 4 คนขึ้นไป ไม่มีบุตรที่อยู่ในความดูแล บุคคลหลักในครอบครัวที่อยู่ในความรับผิดชอบ คือพ่อ - แม่ เป็นบุคลากรประเภทพนักงานมหาวิทยาลัยศิลปากร สังกัดคณะศึกษาศาสตร์ มีรายได้ต่อเดือน 10,001 - 30,000 บาท มีรายจ่ายต่อเดือน 10,001 - 20,000 บาท สาเหตุรายจ่ายหลักคือเพื่อบริโภค โดยส่วนใหญ่กลุ่มตัวอย่างมีการออมเฉลี่ยต่อเดือน 1,001 - 5,000 บาท มีวัตถุประสงค์หลักในการออมเพื่อหลักประกันและความมั่นคงของชีวิต เลือกรออมเงินในรูปแบบฝากเงินกับสถาบันการเงินเป็นอันดับแรก และเลือกรออมเงินในรูปแบบการลงทุนในรูปของสินทรัพย์ถาวรเป็นอันดับสุดท้าย มีการออมเงินเป็นระยะเวลา 1-5 ปี โดยมีรูปแบบการเก็บออมทุกเดือน แนวโน้มการออมเงินในอนาคตมีการออมเพิ่มขึ้น ศึกษาข้อมูลการเก็บออมจากเพื่อน ญาติ คนในครอบครัว และมีการบริหารการเงินเพื่อการเกษียณ

ชนาธิป สุพรรณศรี (2556) ได้ทำการศึกษา เรื่อง พฤติกรรมการออมของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์กองบิน 6 ผลการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ เป็นเพศชาย อายุระหว่าง 21-30 ปี สถานภาพโสด ระดับการศึกษาปริญญาตรีหรือเทียบเท่า อายุราชการ 6-10 ปี สมาชิกในครอบครัว 1 คน รายได้เฉลี่ยน้อยกว่า 20,000 บาทต่อเดือน ค่าครองชีพเฉลี่ยน้อยกว่า 10,000 บาทต่อเดือน สำหรับพฤติกรรมการออมพบว่า กลุ่มตัวอย่าง ทั้งหมดมีการออมโดยฝากเงินกับธนาคาร มีหุ้นอยู่ในสหกรณ์ออมทรัพย์ มีสัดส่วนในการออมต่อเดือนไม่เกินร้อยละ 10 ของเงินเดือนเหตุผลในการออมส่วนใหญ่เพื่อการลงทุน มีการออมอย่างสม่ำเสมอ (ทุกเดือน) เป็นระยะเวลา 1 - 5 ปี

ศิริรัตน์ ศรีพนม (2559) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการออมเงินของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ครูจันทบุรี จำกัด ผลการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุ 40 ปี น้อยกว่า 50 ปี สถานภาพโสด ระดับการศึกษาปริญญาตรี รายได้น้อยกว่าหรือเท่ากับ 15,000 บาท จำนวนสมาชิกในครัวเรือน จำนวน 4 - 6 คน ตำแหน่งงานเป็นข้าราชการ ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ การศึกษา รายได้ จำนวนสมาชิกในครัวเรือน ตำแหน่งงาน แตกต่างกันมีผลต่อพฤติกรรมการออมเงินของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ครูจันทบุรี จำกัด แตกต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ เจ้าหน้าที่กรมปศุสัตว์ (ส่วนกลาง) เขตราชเทวี จำนวนทั้งสิ้น 542 คน (กองแผนงาน กรมปศุสัตว์, 2562)

การเลือกกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ เจ้าหน้าที่กรมปศุสัตว์ (ส่วนกลาง) เขตราชเทวี เนื่องจากทราบจำนวนประชากรที่แน่นอนทำให้สามารถทราบตัวอย่างโดยอาศัยสูตรคำนวณ ทั้งนี้ เพื่อให้ได้ขนาดตัวอย่างที่เหมาะสม จึงใช้วิธีการคำนวณ โดยการใช้สูตรของ Taro Yamane' (กัลยา วานิชย์บัญชา, 2542) ได้กลุ่มตัวอย่างที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 จำนวน 231 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของเจ้าหน้าที่กรมปศุสัตว์ (ส่วนกลาง) เขตราชเทวี มีลักษณะเป็นคำถามปลายปิด จำนวน 6 ข้อ ประกอบด้วยคำถามเกี่ยวกับ เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา ตำแหน่งงาน จำนวนสมาชิกในครอบครัว

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยอื่นๆที่เกี่ยวข้องของเจ้าหน้าที่กรมปศุสัตว์ (ส่วนกลาง) เขตราชเทวี มีลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนค่าประมาณ (Rating Scale) 5 ระดับ จำนวน 7 หัวข้อ ประกอบด้วยคำถามเกี่ยวกับ ขนาดรายได้ ขนาดค่าใช้จ่าย ภาระหนี้สิน ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการออม และการลงทุน ผลตอบแทนที่ได้รับจากการออม ความแน่นอนของระดับรายได้ที่คาดว่าจะได้รับหลังเกษียณอายุ และค่าใช้จ่ายเพื่อดูแลสุขภาพหลังเกษียณ มีผลกระทบต่อการออมเพื่อวัยเกษียณ

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการออมเพื่อวัยเกษียณของเจ้าหน้าที่กรมปศุสัตว์ (ส่วนกลาง) เขตราชเทวี มีมีลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนค่าประมาณ (Rating Scale) 5 ระดับ จำนวน 2 หัวข้อ ประกอบด้วยคำถามเกี่ยวกับ วัตถุประสงค์ในการออมเพื่อวัยเกษียณ รูปแบบของการออม และการลงทุน

ระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย

1 พฤษภาคม – 31 พฤษภาคม พ.ศ. 2562

การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนา

1. วิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง ด้วย ความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) และค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ได้แก่ อายุ เพศ สถานภาพ ระดับการศึกษา ตำแหน่งงาน จำนวนสมาชิกในครอบครัว

2. วิเคราะห์ระดับผลกระทบของปัจจัยอื่นๆที่เกี่ยวข้องของกลุ่มตัวอย่าง ที่มีผลกระทบต่อ การออมเพื่อวัยเกษียณ ด้วย ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ได้แก่ ขนาดรายได้ ขนาดค่าใช้จ่าย ภาระหนี้สิน ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการออมและการลงทุน ผลตอบแทนที่ได้รับจากการออม ความแน่นอนของระดับรายได้ที่คาดว่าจะได้รับหลังเกษียณอายุ และค่าใช้จ่ายเพื่อดูแลสุขภาพหลังเกษียณ

3. วิเคราะห์ระดับความนิยมด้านพฤติกรรมการออมเพื่อวัยเกษียณของกลุ่มตัวอย่างด้วย ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ได้แก่ วัตถุประสงค์ในการออมเพื่อวัยเกษียณ รูปแบบของการออมและการลงทุน

การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงอนุมาน

1. วิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับพฤติกรรมการออมเพื่อวัยเกษียณของเจ้าหน้าที่กรมปศุสัตว์ (ส่วนกลาง) เขตราชเทวี เพื่อวิเคราะห์หาความแตกต่างโดยใช้สถิติ t-test (Independent sample t-test) ในการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่าง ตัวแปร 2 ตัว และใช้สถิติ F-test ในการวิเคราะห์ค่าแปรปรวนทางเดียว (One-way analysis of Variance: One-way ANOVA) ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 หรือระดับความเชื่อมั่น 95% เพื่อวิเคราะห์ความแตกต่างของปัจจัยส่วนบุคคลกับพฤติกรรมการออมเพื่อวัยเกษียณของเจ้าหน้าที่กรมปศุสัตว์ (ส่วนกลาง) เขตราชเทวี ประกอบด้วย เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา ตำแหน่งงาน หากพบว่ามีค่าแตกต่าง จะทำการเปรียบเทียบรายคู่ด้วยวิธี Fisher's Least – Significant Different (LSD)

2. วิเคราะห์ปัจจัยอื่นๆที่เกี่ยวข้องที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการออมเพื่อวัยเกษียณของเจ้าหน้าที่กรมปศุสัตว์ (ส่วนกลาง) เขตราชเทวี โดยใช้สถิติการวิเคราะห์ถดถอยพหุแบบปกติ (Multiple regression analysis) เพื่อวิเคราะห์อิทธิพลของปัจจัยอื่นๆที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ขนาดรายได้ ขนาดค่าใช้จ่าย ภาระหนี้สิน ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการออมและการลงทุน ผลตอบแทนที่ได้รับจากการออม ความแน่นอนของระดับรายได้ที่คาดว่าจะได้รับหลังเกษียณอายุ และค่าใช้จ่ายเพื่อดูแลสุขภาพหลังเกษียณ กับพฤติกรรมการออมเพื่อวัยเกษียณของเจ้าหน้าที่กรมปศุสัตว์ (ส่วนกลาง) เขตราชเทวี

สรุปผลการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ เป็นเพศหญิง มีอายุต่ำกว่า 30 ปี มีสถานภาพโสด จบการศึกษาระดับปริญญาตรี หรือเทียบเท่า มีตำแหน่งงานเป็นข้าราชการ มีจำนวนสมาชิกในครอบครัว

ปัจจัยอื่นๆที่เกี่ยวข้องมีผลกระทบโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยหัวข้อมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการออมและการลงทุน มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือค่าใช้จ่ายเพื่อดูแลสุขภาพหลังเกษียณ (ค่ารักษาพยาบาล ค่าใช้จ่ายในการบำรุงรักษาสุขภาพ หลังจากเกษียณอายุ) และมีผลตอบแทนที่ได้รับจากการออม (ดอกเบี้ย ที่ได้รับจากการออมเงิน) มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด

ความนิยมด้านพฤติกรรมการออมเพื่อวัยเกษียณในส่วนของวัตถุประสงค์ในการออมเพื่อวัยเกษียณโดยรวมอยู่ในระดับความนิยมมาก โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเก็บไว้ใช้จ่ายยามฉุกเฉิน มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือวัตถุประสงค์เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการดูแลสุขภาพ และมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นมรดกให้ลูกหลาน มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด

ความนิยมด้านพฤติกรรมการออมเพื่อวัยเกษียณในส่วนของรูปแบบของการออมและการลงทุนโดยรวมอยู่ในระดับความนิยมปานกลาง มีรูปแบบของการออมและการลงทุน เงินฝากธนาคาร มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือมีการซื้อกรมธรรม์ประกันชีวิต และมีการซื้อพันธบัตรรัฐบาล/ตั๋วเงินคลัง มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด

ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ และจำนวนสมาชิกในครอบครัว แตกต่างกัน มีพฤติกรรมการออมเพื่อวัยเกษียณของเจ้าหน้าที่กรมปศุสัตว์ (ส่วนกลาง) เขตราชเทวี ไม่แตกต่างกัน ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่มีปัจจัยส่วน

บุคคล ได้แก่ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา ตำแหน่งงาน แตกต่างกัน มีพฤติกรรมการออมเพื่อวัยเกษียณของเจ้าหน้าที่กรมปศุสัตว์ (ส่วนกลาง) เขตราชเทวี แตกต่างกัน

ปัจจัยอื่นๆที่เกี่ยวข้องมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการออมเพื่อวัยเกษียณของเจ้าหน้าที่กรมปศุสัตว์ (ส่วนกลาง) เขตราชเทวี คือ ขนาดรายได้ ขนาดค่าใช้จ่าย และผลตอบแทนที่ได้รับจากการออม (ดอกเบี้ยที่ได้รับจากการออมเงิน) โดยตัวแปรต้นที่มีอิทธิพลในการทำนายการเปลี่ยนแปลงของพฤติกรรมการออมเพื่อวัยเกษียณของเจ้าหน้าที่กรมปศุสัตว์ (ส่วนกลาง) เขตราชเทวี ได้ดีที่สุดคือ ขนาดรายได้

อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างใหญ่ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง และเป็นผู้ที่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี หรือเทียบเท่า ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของอนงนาฏ ศุภกิจฉนิชกุล (2558) ได้ศึกษาเรื่องพฤติกรรมการออมและการบริหารการเงินก่อนเกษียณอายุ กรณีศึกษาบุคลากรมหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์ จังหวัดนครปฐม กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีระดับการศึกษาสูงสุดคือปริญญาตรีหรือเทียบเท่า

ปัจจัยอื่นๆที่เกี่ยวข้องที่มีผลกระทบต่อการออมเพื่อวัยเกษียณ รองจากมากที่สุดเป็นหัวข้อค่าใช้จ่ายเพื่อดูแลสุขภาพหลังเกษียณ (ค่ารักษาพยาบาล ค่าใช้จ่ายในการบำรุงรักษาสุขภาพ หลังเกษียณอายุ) ผลการศึกษาสอดคล้องกับทฤษฎีเกี่ยวกับพฤติกรรมมนุษย์วิลลิสท์ ทรยางกุล (2535) ที่ว่าลักษณะของพฤติกรรมโดยทั่วไปของมนุษย์จะตั้งอยู่บนสมมติฐาน ข้อ 2 สิ่งเร้า (drive impulse) พฤติกรรมมุ่งในทางใดทางหนึ่งอันเนื่องจากมีสิ่งเร้าหรือพฤติกรรมนั้นถูกแรงเร้าให้เกิดขึ้น เช่น แรงผลักดันที่เกิดจากความต้องการหรือความจำเป็นของร่างกาย

ผลการศึกษาระดับความนิยมด้านพฤติกรรมการออมเพื่อวัยเกษียณ

1) ความนิยมด้านพฤติกรรมการออมเพื่อวัยเกษียณในส่วนของวัตถุประสงค์ในการออมเพื่อวัยเกษียณ มีความนิยมเพื่อเก็บไว้ใช้จ่ายยามฉุกเฉินมากที่สุด อาจเนื่องมาจากเมื่อเกษียณอายุแล้ว อาจเกิดการเจ็บป่วยจึงต้องใช้จ่ายเงินจำนวนมากเพื่อดูแลสุขภาพซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของกฤติภาส เลิศสงคราม (2555) ได้ศึกษาเรื่อง พฤติกรรมการออมและปัจจัยที่มีผลต่อการออมของพนักงานบริษัทพัฒนาอสังหาริมทรัพย์ พบว่า จุดมุ่งหมายของการออมของพนักงานบริษัทพัฒนาอสังหาริมทรัพย์ ในภาพรวม คือมีการออมเพื่อใช้จ่ายยามฉุกเฉินมากที่สุด เนื่องจากกรณีที่ต้องใช้จ่ายเงินจำนวนมากโดยไม่ได้คาดหมาย กลุ่มตัวอย่างจึงให้ความสำคัญกับการออมประเภทนี้มากที่สุด

2) ความนิยมด้านพฤติกรรมการออมเพื่อวัยเกษียณในส่วนของรูปแบบของการออมและการลงทุน มีความนิยมประเภทเงินฝากธนาคารมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชนาธิป สุพรรณศรี (2556) ได้ศึกษาเรื่อง พฤติกรรมการออมของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์กองบิน 6 จำกัด พบว่า สมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์กองบิน 6 จำกัด ทั้งหมดมีการออมโดย ฝากเงินกับธนาคาร

พฤติกรรมการออมเพื่อวัยเกษียณของเจ้าหน้าที่กรมปศุสัตว์ (ส่วนกลาง) เขตราชเทวี แตกต่างกัน สำหรับเจ้าหน้าที่กรมปศุสัตว์ (ส่วนกลาง) เขตราชเทวี ที่มีอายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา ตำแหน่งงาน

แตกต่างกัน มีพฤติกรรมการออมเพื่อวัยเกษียณของเจ้าหน้าที่กรมปศุสัตว์ (ส่วนกลาง) เขตราชเทวี แตกต่าง กัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศิริรัตน์ ศรีพนม (2559) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการออมเงิน ของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ครูจันทบุรี จำกัด พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ การศึกษา ตำแหน่งงาน แตกต่างกันมีผลต่อพฤติกรรมการออมเงินของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ครูจันทบุรี จำกัด แตกต่างกัน

ปัจจัยอื่นๆที่เกี่ยวข้องที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการออมเพื่อวัยเกษียณของเจ้าหน้าที่กรมปศุสัตว์ (ส่วนกลาง) เขตราชเทวี มากที่สุดคือ ขนาดรายได้ รองลงมาคือ ขนาดค่าใช้จ่าย อาจเนื่องมาจากกรมปศุสัตว์ เป็นหน่วยงานของรัฐบาล มีอัตราค่าตอบแทนรายเดือนน้อยกว่าหน่วยงานเอกชน ทำให้ขนาดรายได้ ของเจ้าหน้าที่กรมปศุสัตว์ มีอิทธิพลมากที่สุดและกรมปศุสัตว์ (ส่วนกลาง) เขตราชเทวี ตั้งอยู่ในกรุงเทพฯ ซึ่งมีค่าครองชีพสูง ทำให้ขนาดค่าใช้จ่าย มีอิทธิพลรองลงมา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กฤตภาส เลิศสงคราม (2555) ศึกษาเรื่อง พฤติกรรมการออมและปัจจัยที่มีผลต่อการออมของพนักงานบริษัท พัฒนาอสังหาริมทรัพย์ พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการออมของพนักงานบริษัทพัฒนาอสังหาริมทรัพย์ คือ รายได้ต่อเดือน ค่าใช้จ่ายต่อเดือน

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งนี้

1. จากการศึกษาพบว่า เจ้าหน้าที่กรมปศุสัตว์ (ส่วนกลาง) เขตราชเทวี ให้ความสำคัญกับค่าใช้จ่าย เพื่อดูแลสุขภาพหลังเกษียณ (ค่ารักษาพยาบาล ค่าใช้จ่ายในการบำรุงรักษาสุขภาพ หลังจากเกษียณอายุ) ว่ามีผลกระทบต่อพฤติกรรมการออมเพื่อวัยเกษียณรองจากมากที่สุด แต่เนื่องจากค่าใช้จ่ายเพื่อดูแลสุขภาพหลัง เกษียณเกษียณ (ค่ารักษาพยาบาล ค่าใช้จ่ายในการบำรุงรักษาสุขภาพ หลังจากเกษียณอายุ) นั้นมีค่าใช้จ่าย ค่อนข้างสูง หน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชน ควรส่งเสริมหรือมีนโยบายเพื่อที่จะสามารถช่วยแบ่งเบา ภาระค่าใช้จ่ายดังกล่าว จึงจะทำมีเงินเหลือออมมากขึ้น

2. จากการศึกษา พบว่า เจ้าหน้าที่กรมปศุสัตว์ (ส่วนกลาง) เขตราชเทวี นิยมวัตถุประสงค์ในการออม เพื่อวัยเกษียณ คือเพื่อเก็บไว้ใช้จ่ายยามฉุกเฉิน ดังนั้น หน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชน ควรมีรูปแบบประเภท เงินฝากธนาคาร ที่มีประกัน

ในตัวเพื่อที่เวลาฉุกเฉินสามารถช่วยลดค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาล โดยประเภทเงินฝากธนาคารมีความ เหมาะสมกับขนาดรายได้ ขนาดค่าใช้จ่าย และสอดคล้องกับอายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา ตำแหน่งงาน

3. จากการศึกษาพบว่า เจ้าหน้าที่กรมปศุสัตว์ (ส่วนกลาง) เขตราชเทวี นิยมรูปแบบของการออมและ การลงทุน ประเภทเงินฝากธนาคาร ดังนั้น หน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชน จึงควรส่งเสริมรูปแบบของเงินฝาก ธนาคารโดยมีผลตอบแทนที่ได้รับจากการออมที่สูง เพื่อดึงดูดให้ออมเพื่อวัยเกษียณมากขึ้น และเหมาะสมกับ ขนาดรายได้ และขนาดค่าใช้จ่าย ของเจ้าหน้าที่และสอดคล้องกับอายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา ตำแหน่งงาน

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรทำการศึกษาเพิ่มเติมในกรมปศุสัตว์ (ส่วนภูมิภาค) หรือหน่วยงานภาครัฐอื่นๆ เพื่อที่จะได้เปรียบเทียบกับพฤติกรรมกรรมการออมเพื่อวัยเกษียณ ว่าจะเหมือนหรือแตกต่างกันอย่างไรกับการวิจัยครั้งนี้
2. ควรศึกษาปัจจัยอื่นๆที่เกี่ยวข้องเพิ่มเติม เช่น ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ ด้านทัศนคติการออมด้านการยอมรับความเสี่ยง เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

- กรมกิจการผู้สูงอายุ. (2562). สถิติผู้สูงอายุ. ค้นเมื่อ 3 มีนาคม 2562
, จาก <http://www.dop.go.th/th/know/1>
- กฤตภาส เลิศสงคราม. (2555). พฤติกรรมการออมและปัจจัยที่มีผลต่อการออมของพนักงานบริษัทพัฒนาอสังหาริมทรัพย์. เศรษฐศาสตร์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- กองแผนงาน กรมปศุสัตว์. (2562). ข้อมูลบุคลากรกรมปศุสัตว์ในการจัดทำงบประมาณ. ค้นเมื่อ 10 มีนาคม 2562 , จาก กองแผนงาน กรมปศุสัตว์
- กัลยา วานิชย์บัญชา. (2542). การวิเคราะห์สถิติ: สถิติเพื่อการตัดสินใจ (พิมพ์ครั้งที่ 4) กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์.
- ชนาธิป สุพรรณศรี. (2556). พฤติกรรมการออมของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์กองบิน 6 จำกัด. บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. (2558). วางแผนเกษียณ. ค้นเมื่อ 3 มีนาคม 2562
, จาก https://www.set.or.th/education/th/start/start_start_3_5.pdf
- นัมเบโอ. (2562). เปิดเผยดัชนีค่าครองชีพทั่วโลก ปี 2562. ค้นเมื่อ 3 มีนาคม 2562
, จาก <https://money.kapook.com/view205505.html>
- วิมุต วานิชเจริญธรรม. (2549). การออมของไทย และวิกฤตในอนาคต : ปัญหาการถดถอยของการออมภาคครัวเรือน. ค้นเมื่อ 3 มีนาคม 2562
, จาก [https://www.sarut-homesite.net/การออมของไทย-และวิกฤตใน/ศิริรัตน์ ศรีพนม.\)](https://www.sarut-homesite.net/การออมของไทย-และวิกฤตใน/ศิริรัตน์ ศรีพนม.)) 2559(. ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการออมเงินของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ครูจันทบุรี จำกัด. บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สวนดุสิตโพล. (2561). ความวิตกกังวลของคนไทย ณ วันนี้. ค้นเมื่อ 3 มีนาคม 2562, จาก http://suandusitpoll.dusit.ac.th/UPLOAD_FILES/POLL/2561/PS-2561-1527385935.pdf
- สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง. (2547). ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อพฤติกรรมการออมของประเทศไทย. กรุงเทพฯ : เอกสารเศรษฐกิจการคลัง, สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง

สำนักงานสถิติแห่งชาติ. (2561). แอลงข่าว “สถิติบอกอะไร ผู้สูงวัยปัจจุบันและอนาคต”.

ค้นเมื่อ 3 มีนาคม 2562 , จาก

http://www.nso.go.th/sites/2014/Pages/Press_Release/2561/N10-04-61-1.aspx

สิรินดา กลิ่นจันทร์หอม. (2556). พฤติกรรมการออมเงินของนักศึกษาคณะเศรษฐศาสตร์

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. คณะเศรษฐศาสตร์, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

สุรพร เยาวภัทรศิริ. (2553). การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรที่มีผลกระทบต่อการออมเงิน

ส่วนบุคคลสะสมปี 2551-2568. ปริญญาโท เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต

เศรษฐศาสตร์การจัดการ, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

อนงนาฏ ศุภกิจฉนิชกุล. (2558). พฤติกรรมการออมและการบริหารการเงินก่อนเกษียณอายุ

กรณีศึกษาบุคลากรมหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์

จังหวัดนครปฐม. บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศิลปากร.